

**UCHWAŁA NR LXIV/562/23
RADY MIEJSKIEJ W MIŁOSŁAWIU**

z dnia 20 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miłosław na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miłosław na lata 2024-2027, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych i będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Miłosław.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Miłosławiu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Dawid Strzelczyk

Załącznik
do uchwały Nr LXIV/562/23
Rady Miejskiej w Miłosławiu
z dnia 20 grudnia 2023r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY MIŁOSŁAW
NA LATA 2024-2027**

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2023 poz. 2151) nakłada na radę gminy obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej Programem, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii oraz zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym w celu minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnień od narkotyków i od uzależnień behawioralnych. Program zakłada kontynuację działań podjętych w latach poprzednich w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a także podejmowanie nowych działań wynikających z potrzeb społecznych.

Rozdział I Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2028 określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2023 poz. 2151), ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021r. poz. 642). Jego głównym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszania problemów które występują na terenie gminy.

Nadużywanie alkoholu, czy innych substancji psychoaktywnych są niezmiernie ważnymi problemami społecznymi, które wywołują poważne szkody zarówno zdrowotne jak i społeczne. Skutki tego problemu dotyczą nie tylko osoby uzależnione, ale również ich rodziny i otoczenie. Nadużywanie alkoholu czy przyjmowanie narkotyków nie tylko wywiera szkodliwy wpływ na organizm uzależnionego, ale powoduje również szkody moralne, a czasem i fizyczne w rodzinie osoby uzależnionej. Istota problemu wymaga podejmowania szeregu działań zmierzających do zredukowania spożycia napojów alkoholowych i narkotyków, wspieraniu przedsięwzięć, które przeciwdziałają powstawaniu następstw związanych z ich nadużywaniem z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych, wynikających z nadużywaniem alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych. Zatem konieczne jest prowadzenie szerokich i skutecznych działań profilaktycznych, szkoleniowych, psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Rozdział II Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych

W 2023 roku została przeprowadzona Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy. Najważniejsze informacje i wnioski wypływające z przeprowadzonych badań zostały pogrupowane według obszarów badawczych, wynikających z przyjętej metodologii. Należy jednak nadmienić, że obszary te są ze sobą ściśle powiązane i dlatego trzeba je analizować również całościowo. Stąd możliwe jest ujmowanie jednego zagadnienia w więcej niż jednym obszarze badawczym.

Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród mieszkańców

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU

Przedłużająca się sytuacja epidemiczna oraz niepewna sytuacja polityczna wraz z konsekwencjami społecznymi takimi jak: zmienna sytuacja gospodarcza kraju, izolacja społeczna, zmniejszone poczucie bezpieczeństwa może wpływać na pogłębianie się problemu uzależnienia od alkoholu. Problem uzależnień alkoholowych wśród ankietowanych mieszkańców nie przybiera jednak dużych rozmiarów. Z deklaracji ankietowanych wynika, iż po alkohol sięga 71,0% osób, jednak większość z nich pije kilka razy w roku (26,0%). Z problemem uzależnień od alkoholu mogą zmagać się osoby, które sięgają po niego kilka razy w tygodniu (6,0%) oraz codziennie (5,0%). Nie jest to duża grupa badanych. Charakteryzując grupę osób, które są zagrożone problemem uzależnień alkoholowych (tj. spożywają alkohol częściej niż raz w tygodniu), można zauważyć, iż są to głównie mężczyźni (9,76% z nich pije codziennie, a 7,32% kilka razy w tygodniu).

W przypadku kobiet 1,69% z nich sięga po alkohol każdego dnia. Różnica między płciami jest tutaj widoczna, jednak nie przybiera dużych rozmiarów. Dane pokazują, iż ankietowani najczęściej sięgają po alkohole niskoprocentowe, tj. piwo lub cydr (49,3%), wino (40,85%) oraz wódkę (40,85%). Rzadziej wybierają whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole (29,58%). Alkohol spożywają głównie podczas spotkań organizowanych przez znajomych (73,24%) oraz w domu (60,56%). Do sięgania po alkohol w samotności przyznało się 43,66% ankietowanych, wśród nich 2,82% osób robi to zawsze lub praktycznie zawsze. Blisko połowa ankietowanych, w sytuacji gdy spożywa alkohol wypija jednorazowo bardzo małe dawki (35,21%), jednak 1,41% osób jednorazowo wypija duże dawki. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż 18,31% badanych wykonywało swoje obowiązki znajdując się pod wpływem alkoholu, w tym 2,82% osób robi to bardzo często. Skala problemu jest wyższa w przypadku mężczyzn (30,0% z nich zdarzyła się taka sytuacja), w przypadku kobiet 9,76% z nich wykonywało obowiązki zawodowe pod wpływem alkoholu. Bardzo często obowiązki zawodowe pod wpływem alkoholu wykonywały kobiety (2,44%) i mężczyźni (3,33%). Ankietowani zasugerowali także obecność problemu kobiet w ciąży spożywających alkohol – 13,0% osób spotkało się z tym zjawiskiem. Wskazywano także, iż w Gminie Miłosław może występować problem pijanych kierowców, 33,0% ankietowanych przyznało, że spotkali się z tym zjawiskiem, w tym 2,0% osób widuje je bardzo często.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NARKOTYKÓW I DOPALACZY

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych w Gminie Miłosław nie przybiera dużych rozmiarów. Wśród badanych 7,0% osób zażywało kiedykolwiek te substancje, a wśród nich 1,0% osób robi to kilka razy w miesiącu.

Do sięgania po środki psychoaktywne częściej przyznawali się mężczyźni (12,2%) niż kobiety (3,39%). Analizując częstotliwość zażywania tego typu substancji ze względu na płeć można dostrzec, iż kobiety sięgają po nie: raz w roku lub mniej (3,39%).

W przypadku mężczyzn zauważa się, iż częściej mają oni kontakt z narkotykami lub dopalaczami - 2,44% z nich zażywa je kilka razy w miesiącu, 4,88% raz w miesiącu, 2,44% kilka razy w roku oraz kolejne 2,44% mężczyzn sięgnęło po nie jednorazowo. Problem uzależnień od narkotyków lub dopalaczy przybiera większą skalę wśród mężczyzn. Płeć jest tutaj zmienną mającą wpływ na skalę problemu narkotykowego.

Osoby, które sięgają po substancje psychoaktywne robią to z dla przyjemności lub z potrzeby relaksu (71,43%), z ciekawości (71,43%) oraz, aby dobrze się bawić (42,86%) i chęć bycia modnym (42,86%).

Substancją, po którą ankietowani sięgają najczęściej jest marihuana lub haszysz (85,71%) oraz LSD i inne halucynogeny (42,86%).

Skala zjawiska przemocy wśród mieszkańców

33,0% ankietowanych zna kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w domu. Dodatkowo 12,0% ankietowanych uważa, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające

stosowanie przemocy, a 9,0% ankietowanych uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą.

Przemocy doświadczyło kiedykolwiek 34,0% ankietowanych osób, w tym 27,12% kobiet oraz 43,90% mężczyzn. Natomiast w ostatnich 30 dniach z zachowaniami przemocowymi spotkało się 5,0% osób, w tym 5,08% kobiet i 4,88% mężczyzn. Analiza korelacyjna pokazuje, iż nie ma istotnie statystycznie różnicy pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn doświadczających przemocy. Płeć nie ma wpływu na to zjawisko.

Ankietowani, którzy doświadczali przemocy przyznawali, iż była to przemoc psychiczna (82,35%), rzadziej przemoc fizyczna (55,88%), przemoc ekonomiczna (8,82%) oraz zaniedbanie (11,76%).

Zachowania przemocowe stosowało 10,0% ankietowanych mieszkańców, w tym 3,0% w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem. Przemoc stosowali częściej mężczyźni (14,63%) niż kobiety (6,78%). Przemoc stosowali głównie wobec znajomych/przyjaciół (40,00%) oraz innych osób (40,0%). Większość osób stosujących przemoc nie była pod wpływem środków psychoaktywnych (60,0%).

Co istotne, cyberprzemocy doświadczyło kiedykolwiek 54,0% ankietowanych. Najczęściej było to: wyzywanie (25,0%), wyłudzenie pieniędzy (22,0%), ośmieszanie i poniżanie (18,0%), włamania/kradzież kont (16,0%), podszywanie się (15,0%) oraz grożenia straszenia (14,0%).

Do stosowania cyberprzemocy przyznało się 15,0% ankietowanych, najczęściej stosowali oni wyzywanie (10,0%).

Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców

Większość ankietowanych mieszkańców nie wie, czym są uzależnienia behawioralne (58,0%).

Analizując problem uzależnień od komputera i Internetu, można zauważyć, iż zdecydowana większość osób codziennie korzysta z urządzeń typu komputer, telefon komórkowy, konsola itp. (82,0%). Jednak większość tych osób korzysta z tych urządzeń od 1 do 3 godzin dziennie (41,94%) oraz do 1 godziny dziennie (24,73%).

Ankietowani korzystają z Internetu głównie, aby przeglądać social media (72,04%), kontaktować się ze znajomymi (65,59%) oraz oglądać bieżące wiadomości, poszerzać swoją wiedzę, hobby (59,14%).

Wśród ankietowanych mieszkańców obserwuje się niewielki odsetek ankietowanych, którzy odczuwają przymus wykonywania różnych czynności. Jednak największa część badanych wskazywała, iż odczuwa przymus: korzystania z telefonu komórkowego (40,0%), nadmiernego myślenia o pracy (20,0%), zdrowego odżywiania się (17,0%), korzystania z komputera i Internetu (16,0%), robienia zakupów (14,0%), dbania o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne (13,0%), oglądania pornografii (10,0%) oraz grania w gry komputerowe (7,0%). Co pokazuje, iż istotnym problemem w Gminie Miłosław może być problem pracoholizmu, ortoreksji, fonoholizmu, siecioholizmu oraz zakupoholizmu.

Problem z wyżej wymienionymi uzależnieniami potwierdza fakt, iż znaczny odsetek respondentów przyznał, iż zna osoby uzależnione od: korzystania z telefonu (46,0%), korzystania z komputera i Internetu (29,0%), grania w gry komputerowe (19,0%), nadmiernego myślenia o pracy (19,0%), robienie zakupów (10,0%), dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy (9,0%) oraz zdrowego odżywiania się (7,0%).

Wśród ankietowanych mieszkańców obserwuje się niewielki odsetek ankietowanych, którzy uważają siebie za osoby zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego (17,2%). Taka sytuacja częściej zdarza się mężczyznom (27,03%) niż kobietom (10,71%). Różnica między płciami jest tutaj istotna statystycznie.

W Gminie Miłosław nie obserwuje się wysokiego odsetka osób uzależnionych od hazardu. W ciągu ostatnich 12 miesięcy w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy wiele razy brało udział 5,0% osób, na automatach, w salonach gier grało wiele razy 2,0% osób, a zakłady bukmacherskie wiele razy obstawiało 3,0% badanych.

Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród uczniów

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU

Kiedykolwiek alkoholu próbowało 37,05% uczniów. Wśród wszystkich uczniów, którzy deklarowali, iż spożywali kiedykolwiek alkohol, 31,13% stanowiły dziewczynki, a 42,37% chłopcy. Różnica procentowa między płciami jest tutaj widoczna, w związku z tym można wysunąć wniosek, iż płeć ma wpływ na kontakt uczniów z alkoholem. Inicjację alkoholową uczniowie (dziewczynki i chłopcy) zaczynają najczęściej w wieku 11-12 lat (28,57%).

Do sięgania po alkohol przyznawali się głównie uczniowie, którzy oceniają siebie bardzo źle - 50,00% oraz osoby, które oceniają samych siebie bardzo dobrze - 40,00%. W związku z tym można dostrzec, iż samoocena nie ma wpływu na kontakt uczniów z alkoholem.

Natomiast pierwszy raz po alkohol sięgnęli w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą rodziców (16,67%). Uczniowie najczęściej sięgają po piwo lub cydr (50,91%), rzadziej po mocniejsze alkohole. Najczęściej spożywają alkohol w domu (58,18%).

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem alkohol spożywało 33,33% uczniów, w tym 42,42% dziewczynek i 27,45% chłopców. Dodatkowo w tym czasie 33,33% uczniów upiło się alkoholem, były to głównie uczennice (50,0%), rzadziej chłopcy (18,75%). Pokazuje to, iż liczba dziewczynek, które upiły się alkoholem jest większa od liczby chłopców. Płeć jest tutaj zmienną wpływającą na to zjawisko. Po alkohol w samotności sięga nigdy 47,27% uczniów, w tym 3,64% robi to zawsze lub prawie zawsze.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NIKOTYNY

Do palenia papierosów przyznało się 28,13% uczniów, w 29,25% uczennic oraz 27,12% uczniów. Natomiast papierosy regularnie pali 2,54% uczniów. Pokazuje to, iż płeć jest zmienną, która ma niewielki wpływ na kontakt uczniów z papierosami.

Większość uczniów pierwszego papierosa wypaliło w wieku 11-12 lat (41,54%). Natomiast w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem zdecydowana większość respondentów wypaliła mniej niż jednego papierosa na tydzień (32,31%). Jednak więcej niż 20 papierosów dziennie paliło w tym czasie 4,62% uczniów. Blisko połowa ankietowanych (43,08%) w ostatnim miesiącu nie sięgała po papierosy.

Natomiast po e-papierosy sięga 19,9% uczniów, w tym 3,14% z nich robi to codziennie. Nie ma istotnie statystycznej różnicy pomiędzy liczbą chłopców a dziewczynek sięgających po tego typu substancje. Po e-papierosy sięgało kiedykolwiek 18,56% dziewczynek oraz 21,28% chłopców, co pokazuje, iż to dziewczynki nieznacznie rzadziej niż chłopcy sięgają po e-papierosy.

Jednak do codziennego korzystania z e-papierosów przyznało się 3,09% dziewczynek i 3,19% chłopców. W przypadku regularnego korzystania z tej formy nikotyny nie widać różnicy pomiędzy płciami.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY

Do sięgania po substancje psychoaktywne przyznało się 3,57% uczniów. Analizując kontakt uczniów z substancjami psychoaktywnymi w podziale na płeć można zauważyć, iż sięgnęło po nie podobna ilość dziewczynek (2,83%) co chłopców (4,24%). Płeć nie jest tutaj zmienną wpływającą na zainteresowanie uczniów substancjami psychoaktywnymi. Uczniowie, którzy zażywali substancje psychoaktywne sięgali głównie po marihuanę lub haszysz (66,67%) oraz kokainę/crack (33,33%).

Głównym powodem skłaniającym ich do sięgania po substancje psychoaktywne była ciekawość (44,44%). Większość uczniów, która zażywała narkotyki lub dopalacze sięgała po nie głównie w ostatnim roku (60,0%). Uczniowie zażywają te substancje głównie na świeżym powietrzu (75,0%). Przyglądając się kontaktom uczniów z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „rzadko” - wybrało ją 50,0% uczniów.

Skala zjawiska przemocy wśród uczniów

Przemocy doświadczyło 38,84% uczniów. Z zachowaniami przemocowymi spotkało się 38,68% dziewczynek oraz 38,98% chłopców. Co wskazuje, iż nie ma istotnie statystycznie różnicy pomiędzy liczbą dziewczynek i chłopców doświadczających przemocy.

Przemoc wobec uczniów stosowali głównie koledzy ze szkoły (50,0%), rzadziej znajomi/przyjaciele (24,44%). Uczniowie doświadczali głównie przemocy fizycznej (53,33%), rzadziej przemocy psychicznej (46,67%). Osoby stosujące wobec nich przemoc w większości nie były pod wpływem żadnych substancji (53,33%).

Natomiast przemoc wobec innych osób stosowało 30,8% uczniów. Zachowania przemocowe częściej stosowali chłopcy (35,59%) niż dziewczynki (25,47%). Różnica pomiędzy płciami jest tutaj istotna statystycznie, co wskazuje, iż płeć ma wpływ na częstotliwość stosowania przemocy.

Uczniowie stosowali przemoc głównie wobec kolegów ze szkoły (53,42%). Była to w większości przemoc fizyczna (71,83%), rzadziej przemoc psychiczna (39,44%).

Istotny jest fakt, iż 51,34% badanych uważa, że w ich szkole występuje przemoc między uczniami.

Cyberprzemocy doświadczyło 41,96% uczniów. Uczniowie, którzy doświadczali kiedykolwiek cyberprzemocy wskazywali, iż było to: wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby (27,23%), ośmieszanie/poniżanie (14,73%), podszywanie się (13,84%), grożenie/straszenie (12,95%), szantażowanie (9,82%), włamania/kradzież kont (9,82%), rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików (8,93%) oraz wyłudzenie pieniędzy (5,36%).

Natomiast cyberprzemoc stosowało 20,54% uczniów. Uczniowie, którzy zadeklarowali, iż stosowali kiedykolwiek cyberprzemoc, dopuścili się następujących zachowań: wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby (14,29%), podszywanie się (5,36%), rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików (3,57%), grożenie/straszenie (4,02%), ośmieszanie/poniżanie (3,12%), włamania/kradzież kont (2,23%), szantażowanie (1,34%) oraz wyłudzenie pieniędzy (0,45%).

Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród uczniów

Zdecydowana większość uczniów (84,82%) codziennie korzysta z urządzeń elektronicznych typu tablet, komputer, telefon komórkowy. Większość uczniów na korzystanie z Internetu przeznaczają od 3 do 6 godzin dziennie (34,55%) oraz od 1 do 3 godzin (30,0%). Analizując ilość czasu poświęcanego każdego dnia na korzystanie z Internetu w podziale na płeć można zauważyć, iż nie ma istotnie statystycznej różnicy pomiędzy wzorami korzystania z Internetu wśród dziewczynek i chłopców.

Największą różnicę widać w przypadku uczniów, którzy na tę aktywność poświęcają od 6 do 10 godzin dziennie (19,23% uczennic i 6,9% uczniów).

Samoocena ma wpływ na ilość czasu poświęcanego na korzystanie z Internetu. Uczniowie, którzy oceniają siebie bardzo źle, częściej spędzają więcej czasu w ciągu dnia na korzystaniu z komputera i Internetu (powyżej 10 godzin na tę aktywność przeznaczają 11,54% uczniów oceniających siebie bardzo dobrze oraz 50% uczniów oceniających siebie bardzo źle).

Uczniowie korzystają z Internetu głównie, aby kontaktować się ze znajomymi (68,18%), grać w gry online (61,82%), słuchać muzyki (61,36%) oraz oglądać filmy, seriale, kanały na Youtube (51,27%).

Warto podkreślić, iż 25,91% uczniów deklaruje, że najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzają w sieci, 21,82% uczniów późno chodzi spać, bo surfuje po Internecie oraz 17,73% uczniów kłamie, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu.

Zdecydowana większość uczniów nie korzystała z gier hazardowych (81,82%). Osoby, którym się to zdarzało, najczęściej kupowały lub sprzedawały kryptowaluty (9,09%).

Za osoby uzależnione od telefonu komórkowego uważa się 7,73% uczniów, a 49,55% uważa, że można powiedzieć, iż są one uzależnione. Zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego częściej są dziewczynki (9,62%) niż chłopcy (6,03%). Różnica tutaj nie jest istotna statystycznie.

Ogólna wiedza i opinie uczniów na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy w rodzinie

Większość uczniów uważa, że narkotyki i dopalacze są zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia (76,79%). Potrafią oni również wskazać negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy. Wskazują, że nauczyciele (43,3%) oraz rodzice (40,62%) najczęściej rozmawiają z nimi na temat szkodliwości środków psychoaktywnych.

Natomiast do rodziców lub opiekunów uczniowi najchętniej zwróciliby się mając problem z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami (53,12%), a także z problemem przemocy (67,41%).

Istotną informacją jest fakt, iż większość uczniów nie podała by swoich danych osobie poznanej w Internecie (80,91%), co pokazuje, że uczniowie mają wiedzę na temat zagrożeń wynikających z tego typu zachowań.

Jeśli chodzi o możliwość kupna alkoholu przez osoby nieletnie to co czwarty uczeń uważa, że jest to łatwe, a co dziesiąty twierdzi, iż jest to niemożliwe.

Uczniowie uważają, że zachowania agresywne prowokują najczęściej uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy (56,25%), depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne (44,2%), a także wpływ środowiska (40,18%).

Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych

Największym problemem w Gminie Miłosław, zdaniem specjalistów, jest: alkoholizm - 72,92% osób, uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów) - 54,17% osób, przemoc rówieśnicza w szkole - 35,42% osób, nikotynizm - 31,25% osób, narkomania (20,83%) oraz przemoc w rodzinie - 16,67% osób.

Zdaniem ankietowanych, głównymi powodami występujących problemów społecznych jest: alkoholizm - 60,42% osób, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 47,92% osób, niezaradność życiowa - 47,92% osób, bezrobocie (41,67%), ubóstwo - 27,08% osób, samotne wychowywanie dzieci - 18,75% osób, narkomania - 14,58% osób, przemoc w rodzinie - 12,5% osób, wielodzietność - 8,33% osób oraz niepełnosprawność - 4,17% osób.

Zdaniem przedstawicieli służb pomocowych, grupą, która jest najczęściej narażona na występowanie problemów społecznych są nieletni (70,83%).

Analizując problem uzależnień alkoholowych można wnioskować, iż jest on powszechny na terenie gminy. 35,42% ankietowanych wskazała, iż spotyka się z nim często, 22,92% bardzo często, a 27,08% czasami.

Za główne konsekwencje spożywania alkoholu badani wskazali rozpad rodziny (62,5%), problem przemocy w rodzinie (47,92%) oraz popadanie w konflikty (45,83%).

Analizując problem uzależnień od narkotyków to zdaniem ankietowanych jest on widoczny w gminie (52,08%), jedynie 4,17% osób uważa, iż nie jest on widoczny. Respondenci nie znają miejsc w gminie, w których można kupić narkotyki lub dopalacze (91,3%).

Zdecydowana większość przedstawicieli służb pomocowych uważa, że w gminie występuje problem uzależnień behawioralnych (58,33%). Najpopularniejszymi uzależnieniami behawioralnymi, z którymi spotkali się ankietowani jest:

„komputer/Internet” - wybrało ją 100 % spośród badanych. Rzadziej wskazywano na: hazard (39,29%), zakupy (14,29%), pracę (10,71%), pornografię/sex (3,57%) oraz jedzenie (3,57%).

Dodatkowo ankietowani zwracają uwagę na fakt, iż uzależnienia behawioralne mają wysoki wpływ na dysfunkcję rodziny (89,29%).

Większość przedstawicieli służb pomocowych uważa, że na terenie gminy występuje problem przemocy w rodzinie (72,92%). Ich zdaniem najpopularniejszą formą przemocy, którą doznają mieszkańcy jest przemoc psychiczna (88,57%), rzadziej wskazywano na przemoc fizyczną (62,86%), zaniedbanie (30,0%) oraz przemoc ekonomiczną (37,14%).

Grupą najczęściej doznającą przemocy są kobiety (91,43%) oraz nieletni (65,71%). Rzadziej wskazywano na osoby starsze 40,0%, osoby chore psychicznie - 11,43%, niepełnosprawnych - 11,43%.

Natomiast przemoc najczęściej stosują osoby uzależnione (97,14% ankietowanych wskazało taką odpowiedź), a także młodzież (45,71%), recydywiści (34,29%), osoby bezrobotne (20,0%) oraz osoby chore (5,71%) i ubogie (5,71%).

REKOMENDACJE

Przeprowadzone badania, oparte na badaniu ankietowym, pozwalają wnioskować, że w Gminie Miłosław istnieje zagrożenie uzależnieniami od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a mieszkańcy doświadczają także problemu przemocy w rodzinach. Skala problemów jednak nie przybiera dużych rozmiarów.

Zgromadzony w przebiegu badań materiał empiryczny umożliwia stworzenie kompleksowego programu działań naprawczych. Niezbędne będzie podjęcie szeroko zakrojonych i ogólnie skoordynowanych działań mających na celu transformację uwidocznionych obszarów problemowych przez osoby oraz instytucje bezpośrednio zaangażowane w tworzenie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych.

Poniżej zaprezentowano jedynie możliwe kierunki działań w tym zakresie, które mogą stanowić inspirację do dalszej pracy na najbliższe lata w zakresie przeciwdziałania problemom społecznym. W świetle przedstawionych wyników badań rekomenduje się podejmowanie oddziaływań we wskazanych niżej, obszarach:

1) Zapobieganie powstawaniu problemów uzależnień chemicznych i behawioralnych:

Wyniki przeprowadzonej diagnozy pokazały, iż skala problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców i uczniów nie przybiera dużych rozmiarów. Warto jednak podejmować systematyczne działania profilaktyczne, aby zapobiegać wzrostowi uzależnień zarówno wśród młodszych jak i starszych ankietowanych. W związku z tym rekomenduje się realizację programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych i zdrowego stylu życia.

Zarówno młodszy jak i starsi ankietowani wskazywali, iż zdobycie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych w gminie jest możliwe. 9,37% dorosłych mieszkańców uważa, że zdobycie narkotyków lub dopalaczy w gminie jest łatwe. Jeśli chodzi o dostępność alkoholu to 25,89% uczniów sądzi, iż zdobycie alkoholu w gminie jest łatwe. Z tego względu zaleca się zwiększenie wykrywalności i ograniczanie dostępu do substancji psychoaktywnych oraz alkoholu i wyrobów nikotynowych dla dzieci i młodzieży.

Organizacje różnych form edukacji rodziców, dotyczących m.in. świadomego rodzicielstwa, porozumiewania się ze swoimi dziećmi i rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, wychowania bez przemocy. Dane pokazują, że kontakt uczniów z rodzicami oraz fakt, iż rodzice wiedzą w jaki sposób uczniowie spędzają czas, ma wpływ na ich kontakt z substancjami uzależniającymi.

Promowanie i organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny. Zaleca się wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań. Działania te powinny mieć formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.

Zarówno młodszy jak i starsi ankietowani przyznawali, iż zarówno palenie papierosów, jak i sięganie po narkotyki i dopalacze może mieć zdecydowanie negatywny wpływ na zdrowie. Pokazuje to, iż respondenci mają świadomość negatywnego wpływu tych substancji na zdrowie. Rekomenduje się, realizowanie działań na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, aby pokazać pozytywne przykłady działań mających korzystny wpływ na zdrowie.

Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie wśród dzieci i młodzieży przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych. Zaleca się wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderek i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia. Diagnoza pokazała, że utrzymywanie dobrych relacji z rodzicami oraz kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami,

mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.

Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień chemicznych i behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – zwłaszcza adresowanych do uczniów i ich rodziców.

Wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie. Diagnoza pokazała, że 58,0% dorosłych mieszkańców oraz 82,59% uczniów nie wie czym są uzależnienia behawioralne. Dodatkowo 9,09% uczniów podałyby swoje dane osobom poznanym w Internecie, co pokazuje, iż te osoby nie mają świadomości konsekwencji wynikających z tego zachowania.

Szkoła, oprócz technicznej umiejętności korzystania z Internetu, powinna uczyć racjonalnego z niego korzystania. Należy opracować odpowiednie szkolenia dla nauczycieli, którzy byliby w stanie w sposób atrakcyjny przekazać zasady racjonalnego używania Internetu. Odpowiednie kursy adresowane do starszych użytkowników powinny być również dostępne w sieci.

Granie w gry online jest bardzo popularną formą spędzania czasu wolnego wśród młodzieży. Zaleca się angażowanie uczniów w aktywności rozwijające umiejętności interpersonalne. Zastąpienie gier aktywnościami rozwijającymi umiejętności interpersonalne i jednocześnie zaspokajającymi podobne potrzeby motywacyjne ma duży potencjał profilaktyczny.

Edukacja społeczna na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy, w tym m.in. przez kobiety w ciąży i młodzież, a także zagrożeń związanych z nowymi technologiami i hazardem. Ankietowani mieszkańcy potwierdzili, iż widują w gminie kobiety w ciąży spożywające alkohol (13,0%).

Realizacja kampanii społecznych w zakresie przemocy w rodzinie, wychowania bez przemocy, relacji i komunikacji w rodzinach. 33,0% ankietowanych mieszkańców zna w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w swoim domu.

Zaleca się realizację treningu kompetencji psychospołecznych, czyli naukę: radzenia sobie z emocjami i stresem; porozumiewania się i utrzymywania dobrych relacji interpersonalnych; podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów; twórczego i krytycznego myślenia; samoświadomości i empatii. Badania pokazały, iż uczniowie uciekają w świat online, o czym świadczyć może fakt, iż 17,73% uczniów często zapomina o codziennych obowiązkach wskutek zbyt długiego przebywania w sieci. Trening powinien być realizowany wśród młodszych i starszych uczniów.

Uczniowie korzystają z komputera i Internetu głównie, aby kontaktować się ze znajomymi (68,18%), słuchać muzyki (61,36%), grać w gry online (62,82%). Sugerowanym działaniem jest umożliwienie młodzieży kontaktu ze znajomymi w formie bezpośredniej poprzez organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Spotkania ze znajomymi pomogą zredukować stres i niepokój.

Zalecana jest aktywizacja dzieci oraz rodziców we wspólne spędzanie czasu wolnego, tak, by czas z dzieckiem nie był tylko obowiązkiem, ale też czasem własnego rozwoju i poznawania najbliższych osób.

Działania informacyjne dotyczące podwyższenia świadomości dzieci i młodzieży na temat instytucji. Konieczne jest umieszczenie w szkołach, ośrodkach zdrowia i innych punktach centralnych gminy plakatów oraz ulotek i broszur edukujących w zakresie szkodliwości i skutków picia alkoholu oraz adresów miejsc, w których młodzi mogą szukać pomocy.

Rekomenduje się zaplanowanie działań edukacyjnych zwiększających świadomość zdrowego odżywiania się i normalizowania sylwetki wśród dzieci i młodzieży. Według badania 20,09% uczniów stosuje obecnie dietę, aby schudnąć.

20,0% mieszkańców dotyczy problem uzależnienia od pracy. Konsekwencje wynikające z tego problemu, z jakimi borykają się dorosłe osoby to m.in.: problemy ze zdrowiem, problemy rodzinne lub problemy w pracy. Osoba uzależniona od pracy zazwyczaj nie widzi w swoim zachowaniu nic niepokojącego. Poleca się rozpowszechnianie na terenie gminy plakatów dotyczących higieny pracy oraz tego, jakie zagrożenia niesie za sobą przepracowanie.

2) Wczesne wykrywanie i interwencja w przypadkach bezpośredniego zagrożenia i wystąpienia problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz minimalizacja

negatywnych skutków:

Wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z problemem uzależnień oraz występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodzinnym, jak i społeczności lokalnej.

Wczesna diagnoza środowisk rodzinnych pod kątem zagrożenia uzależnieniami i przemocą, obejmująca interdyscyplinarne działania służące rozpoznaniu problemu oraz zaplanowaniu adekwatnych działań zaradczych.

Rozwój poradnictwa specjalistycznego, wsparcia socjalnego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami zagrożonymi i doświadczającymi uzależnień oraz przemocy w rodzinach.

Wspieranie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia i samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin, a także dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz przemocy.

Zapewnienie ogólnodostępnej pomocy terapeutycznej dla dzieci doświadczających przemocy.

3) Wzmocnienie systemu instytucjonalnego i organizacyjnego Gminy Miłosław w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:

Wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej i sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Ustawiczne zwiększanie kompetencji pracowników służb społecznych m.in. w zakresie dostępnych form przeciwdziałania uzależnieniom, diagnozy uzależnień, diagnozy przemocy w rodzinie, aspektów prawnych tych problemów i sposobów ich rozwiązywania, mechanizmów współpracy międzyinstytucjonalnej.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi w zakresie przedsięwzięć służących m.in. zwiększaniu aktywności społecznej, tworzeniu oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu, aktywizacji marginalizowanych grup społecznych, integracji międzypokoleniowej itp.

Wdrożenie wskazanych wyżej rekomendacji może stanowić długi proces, ponieważ wymaga z jednej strony działań realizowanych na bieżąco, zapewniających stałe oddziaływanie profilaktyczne oraz wsparcie osobom zagrożonym i dotkniętym problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych. Z drugiej strony natomiast należy rozważyć i podjąć działania długoterminowe, uwzględniające obecne i przyszłe uwarunkowania, służące wzmocnieniu zasobów instytucjonalnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz zapewnieniu, osobom tego potrzebującym, dostępu do specjalistycznej pomocy.

Rozdział III Cel główny Programu

1. Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych skutków, wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy oraz świadomości mieszkańców Gminy Miłosław oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
2. Cel główny realizowane będzie w obszarach;
 - 1) **Profilaktyki uniwersalnej** – celem jest zapobieganie problemom alkoholowym, przemocy domowej oraz innym zaburzeniom. Adresatem jest ogół mieszkańców Gminy Miłosław, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka wystąpienia problemu.

- 2) **Profilaktyki selektywnej** – adresowana jest do jednostek lub grup osób, które są w wyższym niż przeciętnym stopniu narażone na rozwój problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego.
- 3) **Profilaktyki wskazującej** – ukierunkowana jest na jednostki (grupy) szczególnie zagrożone rozwojem problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych ze względu na uwarunkowania biologiczne, psychologiczne czy społeczne, lub u których rozpoznano już pierwsze objawy zaburzeń.

Rozdział IV

Zadania realizowane w ramach Programu

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków i osób zagrożonym uzależnieniem, w tym behawioralnym.

Metody realizacji zadania;

- 1) Finansowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego na terenie Gminy Miłosław dostępnego dla mieszkańców gminy w celu udzielania im bezpłatnych porad (Miłosław, ul. Różowa 6), przez Poradnię Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia Centrum „U” we Wrześni,
- 2) Wspieranie finansowe działalności Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnień Centrum „U” we Wrześni,
- 3) Zwiększanie dostępności do terapii behawioralnej,
- 4) Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 5) Organizowanie dla dzieci i młodzieży spotkań z terapeutami, Policją, osobami promującymi zdrowy tryb życia.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

Metody realizacji zadania;

- 1) Finansowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego na terenie Gminy Miłosław dostępnego dla mieszkańców gminy w celu udzielania im bezpłatnych porad (Miłosław, ul. Różowa 6), przez Poradnię Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia Centrum „U” we Wrześni,
- 2) Współpraca z instytucjami pomocowymi, ośrodkami terapeutycznymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie uzależnień i przemocy domowej,
- 3) Motywowanie do leczenia oraz udzielanie szerokiej informacji na temat możliwości podjęcia leczenia przez osobę uzależnioną,
- 4) Udzielanie pierwszej pomocy dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą domową m. in. przez zapewnienie bezpiecznego schronienia,
- 5) Kierowanie na leczenie odwykowe do placówek leczenia odwykowego osób uzależnionych i stosujących przemoc,
- 6) Organizowanie pomocy psychologicznej, socjologicznej i prawnej dla rodzin osób uzależnionych i samych uzależnionych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej,
- 7) Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służby zdrowia, kuratorów sądowych, punktów informacyjno-konsultacyjnych w realizacji kompleksowej opieki społeczno – prawnej dla osób uzależnionych i ich rodzin w szczególności dotkniętych przemocą,
- 8) Organizacja szkoleń w zakresie pomocy rodzinom z problemem uzależnień,
- 9) Podejmowanie skutecznych interwencji prawno-administracyjnych wobec dysfunkcji rodziny powodowanych piciem alkoholu w tym interwencji zapobiegających przemocy domowej,
- 10) Socjoterapię dzieci z rodzin alkoholowych i terapię dla osób uzależnionych,

- 11) Dofinansowanie programów edukacyjno-profilaktycznych, psychoterapii uzależnienia, maratonów i zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz doznających przemocy domowej,
- 12) Finansowanie przez gminę kosztów sporządzania opinii przez biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia i ustalenia sposobu leczenia,
- 13) Wspieranie funkcjonowania oraz ścisła współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w Miłosławiu,
- 14) Prowadzenie lokalnej kampanii informacyjno-edukacyjnej na temat zjawiska przemocy domowej, w tym przemocy wobec dzieci poprzez opracowanie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy,
- 15) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej poprzez organizację i/lub dofinansowanie szkoleń i podnoszenie kwalifikacji służb, instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy domowej,
- 16) Podejmowanie innych działań nie ujętych w tym programie, a które mogą okazać się niezbędne do osiągnięcia celów programu.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Metody realizacji zadania;

- 1) Edukacja poprzez zakup i dystrybucję materiałów informacyjno- edukacyjnych o tematyce profilaktycznej (brozury, poradniki, informatory, plakaty),
- 2) Organizowanie (dofinansowanie) programów dla rodziców dzieci i młodzieży w zakresie rozwijania umiejętności porozumiewania się w rodzinie między rodzicami a dziećmi w celu zapobiegania rozwojowi uzależnień,
- 3) Organizacja (dofinansowanie) programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień (np. spektakle, pogadanki, wywiady profilaktyczne),
- 4) Organizowanie (dofinansowanie) szkoleń psychoedukacyjnych dla nauczycieli, pracowników kultury, pomocy społecznej, radnych, sołtysów i sprzedawców na temat profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz rozwoju tych uzależnień i specyfiki funkcjonowania rodziny z problemem uzależnień,
- 5) Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania,
- 6) Szkolenia kierowane dla członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 7) Prowadzenie lokalnych kampanii profilaktycznych, organizowanie festynów związanych z profilaktyką problemów uzależnień,
- 8) Współpraca ze szkołami i przedszkolami z terenu gminy Miłosław w ramach organizacji i współfinansowania profilaktycznych pikników rodzinnych pn. „Familijne Soboty!” dla rodzin ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, narkomanią i uzależnieniami behawioralnymi,
- 9) Wspieranie działalności i dofinansowanie świetlic wiejskich, m.in. przez zakup sprzętu i materiałów niezbędnych do prowadzenia w nich zajęć o tematyce profilaktycznej,
- 10) Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin poprzez dofinansowanie organizacji pozalekcyjnych zajęć teatralnych, tanecznych, sportowych, plastycznych, turniejów oraz zachowań Fair Play itp. dla dzieci i młodzieży,
- 11) działalność informacyjną i edukacyjną o tematyce profilaktycznej skierowaną do osób dorosłych,
- 12) prowadzenie działań profilaktyki uzależnień promujących aktywne formy spędzania wolnego czasu oraz zdrowego stylu życia przez rodziny, osoby starsze, dzieci i młodzież poprzez dofinansowanie m.in. zajęć rekreacyjnych, zajęć twórczych, zajęć edukacyjno-korekcyjnych, warsztatów propagujących zdrowy styl życia,
- 13) dofinansowywanie kursów i szkoleń specjalistycznych rozwijających umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą,

- 14) aktywny współudział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- 15) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców w zakresie przestrzegania przepisów o sprzedaży alkoholu,
- 16) organizowanie dla uczniów szkół spotkań, warsztatów profilaktycznych ze specjalistami terapii uzależnień, policją na temat przeciwdziałania przemocy domowej, zapobiegania wszelkim uzależnieniom oraz skutków uzależnienia,
- 17) wspieranie merytoryczne i finansowe różnego typu kampanii, akcji i zadań w zakresie profilaktyki – spotkania, imprezy, koncerty itp., z terapeutami i osobami promującymi zdrowy tryb życia na temat wpływu nadużywania alkoholu na prawidłowe żywienie i stan odżywiania,
- 18) dofinansowanie organizowanych konkursów plastycznych z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, Programu Profilaktycznego „Z Pyrkiem Bezpieczniej” i innych o tematyce profilaktycznej, turniejów i zawodów sportowych, rajdów rowerowych,
- 19) Organizowanie dla uczniów szkół spotkań, warsztatów, prelekcji z osobami promującymi zdrowy styl życia na temat negatywnego wpływu nadużywania alkoholu na prawidłowe żywienie i stan odżywiania.
- 20) Wspieranie działań podejmowanych przez kluby sportowe i instytucje w zakresie organizacji cyklicznych zajęć sportowo – rekreacyjnych
- 21) Organizowanie miejsc aktywnego wypoczynku w ramach tworzenia możliwości dodatkowej formy spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży oraz finansowanie i dofinansowanie rozwoju infrastruktury przeznaczonej do uprawiania sportu i rekreacji dla rodzin ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, narkomanią i uzależnieniami behawioralnymi,
- 22) Organizacja, finansowanie i dofinansowanie kolonii, półkolonii, obozów i wycieczek dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, narkomanią i uzależnieniami behawioralnymi,
- 23) Przeprowadzenie badań społecznych na temat skali uzależnień w Gminie Miłosław,
- 24) Podejmowanie innych działań nie ujętych w tym programie, a które mogą okazać się niezbędne do osiągnięcia celów programu.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

Metody realizacji zadania;

- 1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w formie dofinansowania działalności zespołów ludowych i sportowych z terenu Gminy Miłosław,
- 2) Współpraca ze Starostwem Powiatowym we Wrześni w ramach dofinansowania kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, narkomanią i uzależnieniami behawioralnymi,
- 3) Współpraca z Miłosławskim Centrum Kultury w Miłosławiu w ramach organizacji i dofinansowania półkolonii dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, narkomanią i uzależnieniami behawioralnymi,
- 4) Współpracę z Policją na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
- 5) Wspomaganie działalności instytucji Kościoła i stowarzyszeń realizujących zadania w zakresie pomocy uzależnionym i ofiarom przemocy.

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz postępowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Metody realizacji zadania;

- 1) Kontrole placówek handlu detalicznego i gastronomicznego sprzedających napoje alkoholowe w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) Interwencje w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

Rozdział V Realizatorzy Programu

Jako realizatora programu wskazuje się Urząd Gminy Miłosław.

Rozdział VI Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania zadań Programu są środki z budżetu gminy Miłosław, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym również w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych budżetu państwa.

Rozdział VII Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Inicjacja zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zadania związane z profilaktyką i rozwiązywanie problemów alkoholowych),
- 2) Podejmowanie czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 3) Opiniowanie wniosków dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami w gminie,
- 4) Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miłosławiu.

- 1) Ze środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych członkom Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją”, ustala się następujące wynagrodzenia:
 - a) za udział w jednym posiedzeniu Komisji przewodniczącemu przysługuje 15%, a pozostałym członkom 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego Rozporządzeniem Rady Ministrów,
 - b) za udział w przeprowadzonych kontrolach placówek handlowych każdemu z członków Komisji biorącemu udział w kontroli przysługuje za jeden dzień kontroli 15% wynagrodzenia za pracę ustalonego Rozporządzeniem Rady Ministrów,
 - c) zespół rozpatrujący wnioski o uzależnienie otrzymuje za udział w posiedzeniu 5% wynagrodzenia za pracę ustalonego Rozporządzeniem Rady Ministrów,
 - d) zespół opiniujący wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych otrzymuje za udział w posiedzeniu 5% wynagrodzenia za pracę ustalonego Rozporządzeniem Rady Ministrów,
- 2) Wynagrodzenie, o którym mowa w ust 1 pkt. 1 wypłacane jest jeden raz w miesiącu do piętnastego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym odbyły się ww. czynności, na podstawie listy obecności podpisanej przez Przewodniczącą Komisji.
- 3) Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegu z tytułu wyjazdu na szkolenie lub wyjazdów związanych z zadaniami realizowanymi przez Komisję,

odbytych za zgodą Burmistrza Gminy na zasadach przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

UZASADNIENIE

DO UCHWAŁY NR LXIV/562/23 RADY MIEJSKIEJ W MIŁOSŁAWIU z dnia 20 grudnia 2023 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miłosław na lata 2024-2027

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) prowadzenie działań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy, natomiast realizacja zadań prowadzona jest w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. W tym stanie rzeczy podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr Dawid Strzelczyk